

fructum, de cujus materia nihil sit relic- tum.

Quia *incedit cautius* : frequentes enim lapsus in sæculari statu docerunt, quam sit caute incedendum, cum enim per meditationes quotidianas talium lapsuum gravitatem, ac periculum accuratius perpendat (id quod vix unquam serio faciunt sæculares), hinc fit, ut, Theodoro Studita teste, piis implexus cogitatis et distentus, hostiles laqueos evadat. (S. THEOD. STUDITA, *apud Lan. opusc. 1. num. 77*). Unde de eo verificatur illud S. Chrysostomi. Avicula semel capta laqueo, mox elapsa, et cervus in rete decidens et effugiens, iisdem iterum difficulter capitur, nam cuique est experientia cautelæ Magistra; hinc, ut Salomon ait, frustra jacitur rete ante oculos pennatorum. S. CHRYS. *ho. xv. ad pop.*

Quia *irroratur frequentius* : tum quia Religiosi voluntas tota est in lege Domini observanda defixa, atque ideo, juxta S. Davidem, similis est ligno plantato secus decursus aquarum : tum quia ipse se liberaliorem organum Deum exhibet, atque adeo meretur etiam vicissim Deum liberalem in dandis gratiis experiri. Unde merito B. Egilius Franciscanus cuidam sæculari quærenti, an posset in sæculo divinam gratiam sibi conciliare, respondit : Potes quidem, sed mallem ego gratiam unam in Monasterio, quam decem in sæculo. Quæ enim in Monasterio obtinetur gratia, ea et crescit facile, et facile custoditur, quod is, qui monasticum sequitur institutum, ab omni mundi strepitu, et sollicitudine perturbante (quæ magnum afferunt gratiæ impedimentum) sejunctus sit, aliique Fratres piis adhortationibus, et sanctis exemplis a malo eum retrahant, et ad bonum incitent; secus vero se res cum gratia in sæculo requisita habeat, ubi laudatur potius, qui malum operatur, et irrisio est expositus, qui bonum operari conatur. PROV. I, 27; WADING. *to. II, annal. anno 1262, num. 34.*

Quia *quiescit securus* : tum quia a curis sæculi liber est : unde S. Bernardus alicubi ait : In Ecclesia lectum, in quo quiescit, claustra esse existimo et Monasteria, in quibus quiete vivitur a curis sæculi, et sollicitudinibus vitæ (S. BERN. *l. XLVI, in Cant.*) : tum quia ob paternam, et occultam Superiorum providentiam de rebus necessariis etiam optime ei providetur, unde merito S. Gregorius de tali scripsit : Liber ergo di-

mittitur, qui, calcatis desideris, ab appetitione rerum temporalium securitate mentis exoneratur. Similis proinde est columbæ a Noe emisse, quæ, cum non inveniret, ubi requiesceret pes ejus, ad arcam reversa est. (S. GREG. XX, *mor. XII*.) Quam arcam merito Patres spirituales Religionem esse dicunt, ad quam, teste S. Eucherio, confugiendam est, qui fremantis sæculi tempestate vexantur. Hic statio fidissima, et quies certa. Accedit, quod in Religiosis maxime verificatur illud Christi promissum : Tollite jugum meum super vos, et invenietis requiem animabus vestris. S. ECCLE. *paræn. ad Valerian.*

Quia *moritur confidentius* : nam, ut S. Chrisostomus ait, ægrotanti non uxor adstat crinibus solutis, nec pueruli imminet fletus orbitatem, non famuli expirantem importunis precibus pulsantes, ut se cuiquam commendatos relinquat. Sed his impedimentis omnibus solutus animus id unum tantummodo cogitat, quomodo cum majore gratia extremum Deo spiritum reddat. (S. CHRYS. *ho. XIV, in 1. ad Ti.*) Alii vero idem sanctus ait, Religionem hoc habere, ut eos, qui eam secuti sunt, primum in hac vita multis bonis repleat, deinde post vitæ exitum hilares et ludibundos ad Dei tribunal perducat. (*Idem. ad compar. Regis et Monachi.*) Cujus rationem alio loco reddens ait : Impossibile est mentiri Deum : promisit autem ille vitam æternam ista relinquentibus. Reliquisti tu omnia ista, et abiecasti; quid igitur prohibet de hujusmodi confidere promissione, et esse securum? (*Idem l. I, de prov. cot. II.*) Recte ergo S. Bernardus exclamat : O vita secunda, ibi pura conscientia! O, inquam, vita secunda, ubi absque formidine mors expectatur, imo et exoplatur cum dulcedine, et exepitur cum devotione. Et iterum : Spiritui a corpore exeunti, a cella in cœlum non longa, nec difficilis via invenitur; moriens enim aut vix, aut nunquam aliquis a cella in infernum descendit; quia vix unquam aliquis, nisi cœlo prædestinatus, in ea usque ad mortem persistit. S. BERN. *s. ad milit. templi c. 1, idem s. de vit. solit.*

Quia *purgatur citius* : id est, a purgatorii poenis liberatur; tum quia ipsum vitæ religiose genus est quodammodo perpetua poenitentia et satisfactio, juxta illud Thomæ Kempensis effatum : Habet magnum et salubre purgatorium, qui sibi ipsi violentiam frequenter facit, et carnem omnino spiritui

subjugatur conatur; tum quia post mortem crebrioribus et efficacioribus suffragiis, operibusque a fratribus suis adjuvatur : tum quia quamplurimis etiam indulgentiis Religioni concessis a purgatorio se liberare potest. L. I, c. II, § 24.

Quia *renumeratur copiosius* : uti pulchre S. Anselmus ostendit, dum dixit : Omnis hominum vita similissima est rotæ frumentariæ, quæ nunquam moveri et versari desinit. Sed interest inter homines, qui eam curant. Alii enim farinam sic defluentem negligunt, ut tota in flumen elapsa pereat, uti sæculares, qui nunquam mentem ac cogitationem ad æterna erigunt, intenti caducis, et terrenis. Alii partem servant, partem negligentia perdunt, quales sunt, qui, licet in sæculo degant, aliqua tamen bona et salutaria peragunt, elemosynas tribuunt, frequentes sunt in templo, ægrotos visitant. Atque ii pro operum mensura tantumdem præmii accipiunt. Alii demum subjecto sæculo totam excipiunt; et hi sunt Religiosi, qui, quoniam ex Superiorum suorum jussu, ejusmodi rebus implacant, quamvis temporale sit quod agant, nihil tamen in eis de labore suo perit. Quia etiam, licet cogantur quidpiam, negotiis urgentibus, vel de communi disciplina remittere, hæc tamen omnia obedientiæ virtus compensat, eaque farinam defluentem totam puram ita colligit, ac recondit, ut ad illos in omnem æternitatem alendus sufficiat. (S. ANSELMUS, *apud Plat. l. I, c. XXIII.*) Hinc recte de talibus S. Gregorius ait : Animam suam justi in vano non accipiunt, qui intentione continua ad ejus utilitatem referant, quidquid corporaliter operantur, quatenus et transeunte opere, operis causa non transeat, quæ vitæ præmia post mortem pareat. S. GREG. *l. VII, mor. c. XIII.*

MEDIA

Ad Religiosum Statum digne amplectendum.

Ardens desiderium perfectionis : nam, teste Salomone, initium illius est verissima disciplina concupiscentia : facileque videtur ab his, qui diligunt eam, et invenitur ab his, qui quærent illam, præoccupat, qui se concupiscunt, ut illis se prior ostendat. Qui de luce vigilaverit ad illam non laborabit : assidentem illam foribus suis inveniet. (SAP. VI, 12 et 13.) Hinc S. Hieronymus, non suf-

ficit nobis, ait, velle justitiam, nisi et justitiæ patiamur famem : dicereque cum regio Propheta possumus : Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus. (S. HIER. *apud Rodrig. p. 1, tr. 1, c. III*.) S. Thomas Aquinas sorori quærenti, qua ratione salvari posset, merito respondit : Si volueris, salva- bere.

Oblivisci præteritorum, et ad anteriora se convertere : ita S. Paulus exemplo suo docuit dicens : Fratres, ego non arbitror me comprehendisse; unum autem, quæ quidem retro sunt, obliviscens, ad ea vero, quæ priora sunt, extendens meipsum, ad destinatum persequor, ad bravium supernæ vocationis Dei in Christo Jesu. (PHIL. III.) Quod ipsum confirmans S. Hieronymus, quicumque sanctus est, inquit, quotidie in priora extenditur, et præteritorum obliviscitur. Felix est, qui quotidie proficit, qui non considerat, quid heri fecerit, sed quid hodie faciat, ut proficiat? (S. HIER. *sup. Ps. LXXXIII.*) Nam, ut S. Chrysostomus recte advertit, a currendo non cessat, qui se cursus sui terminum necdum attingisse considerat. (S. CHRYS. *ho. X, sup. ep. Rom.*) E contrario vero, si respicis ad ea, quæ habes, inquit Sanctus Bernardus, elevaris in superbiam, dum te aliis præponis : proficere negligis, quia magnum te esse arbitraris, et tepidius incipies deficere, et remissius agere. S. BERN. *apud Rodrig. l. I, c. XVII.*

Ita se gerere, ac si eo primum die ad Religionem venisset : sic enim jam olim Abbas Agatho suavit, dum antiquo Monacho roganti, quomodo se in Religione habere deberet, respondit : Vide, qualis fueris primo die, quando existi de sæculo, et receptus fuisti in claustrum, et talis permanere semper. Quod ipsum etiam S. Antonius morti proximus suis suavit dicens : Ego quidem filioli, secundum eloquia scripturarum, Patrum gradior viam; jam enim Dominus me invitat, jam cupio videre celestia : sed vos, o viscera mea, admoneo, ne tanti temporis laborem repente perdati, hodie vos religiosum studium arripuisse arbitremini, et ceptæ voluptatis fortitudo succrescat. (RODR. *p. 1, tr. 1, c. XIV.*) Ita Sanctus Bernardus fecit, qui, teste Surio, semper se velut Novitium unius diei tractabat? (SURIO, *to. II, p. 186.*) Imo omnium Sanctorum proprium est, teste Siracide, ut cum consummaverint, tunc incipiant. ECCL. XIV, 6.

Sape a se rationem exigere, cur religionem sit ingressus: sic S. Bernardus iterum docuit, assiduo seipsum his verbis compellere solitus: Bernardus, ad quid venisti? Imo et ipse Christus hoc medio usus est erga Judam proditorem, dum dixit: Amice, ad quid venisti? (MATT. XXVI, 50.) Quasi dicere voluerit: Considera, o Juda, quantum beneficium a me per vocationem ad Apostolatam acceperis, et mox a proposito facinore desistens, magistro tuo adhaerere potius, quam prodes. (ROSA. p. 1, tr. 1, c. xv.) Merito ergo etiam pius Asceta sic Religiosum alloquitur: Esto vigilans, et diligens in Dei servitio, et cogita frequenter, ad quid venisti? et cur sæculum reliquisti? nonne ut Deo servires, et spiritualis homo fieres? igitur ad profectum ferveas, quia mercedem laborum tuorum in brevi recipies. L. I, de imit. c. xxv, § 1.

Brevem sibi hujus vite cursum circumseriere: ita Ecclesiastes hortatus est dicens: (Quodcumque poterit manus tua facere, instantanter operare; quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia sunt apud inferos, quo tu properas (ECCL. vii): id ipsum etiam S. Basilus suavitibus verbis: Semper ante oculos tuos versetur ultimus dies. Cum enim diluculo surrexeris, ad vespertum te ambigas pervenire: et cum in lectulum ad quiescendum membra tua posueris, noli confidere de lucis adventu, ut facilis te possis refrænare ab omnibus vitiis. (S. BASIL. in struct. ad Fil. Spirit.) Sic exemplo suo docuit S. Job dicens: Canetis diebus, quibus nunc milito, expecto, donec veniat immutatio mea. Vocabis me, et ego respondebo tibi. (JOB. XIV.) Vere beatus servus quem, cum venerit Dominus ejus, invenerit vigilantem. MATT. XXIV.

Assuefacere se virtutibus: Nam comparato usu, consuetudineque in operando, asperum iter virtutis, planum atque jucundum reddetur: id quod jam pridem Spiritus Sanctus per Salomonem indicavit, dum dixit: Audi, fili mi, et suscipe verba mea, ut multiplicentur tibi anni vite. Viam sapientiae monstrabo tibi, ducam te per semitas æquilatis, quas, cum ingressus fueris, non aretabuntur gressus tui, et carrens non habebis offendiculum. (PROV. iv, 10.) Quod ipsum etiam confirmans S. Paulus, omnis autem disciplina, ait, in presenti quidem videtur non esse gaudii, sed meroris; postea autem fructum pacatissimum exercitatis per

eam reddit justitiæ. (HEBR. XII, 41.) Et clarior S. Bernardus, primum, inquit, tibi importabile videbitur, aliquid, processu temporis si assuescas, judicabis non adeo grave, paulo post et leve senties: paulo post nec senties: paulo post etiam delectabit. S. BERN. I, de consid. 1.

Animum rebus altis, egregisque applicare: sic enim jam olim Corinthiis Apostolus suavitibus dicens: Emulami charismata meliora. (1. COR. XII, 31.) Per hoc enim medium efficietur, ut, cum ad superiora constitimur, saltem ad mediocritatem perveniamus, ad exemplum scilicet sagittariorum, qui, ut melam certius attingant, paulo altius supra scopum dioptram dirigunt.

Etiam res parvas estimare, et non contemnere: Qui enim spernit modica, paulatim decedit, Siracide teste (ECCL. XIX, 1); et ut S. Bernardus recte advertit, a minimis incipiunt, qui in maxima prouunt, verissima enim sententia est: nemo repente fit summus. (S. BERN. de vit. et mor. insti.) Et, ut iterum Siracides monet: In pigriis humiliabitur contignatio, et in infirmitate manuum perstitabit domus. (ECCL. X, 18.) Ex minimis guttis, ait S. Bonaventura, multiplicatis, inundationes aquarum fiunt, quæ etiam magna aliquando mœnia subruunt, per modicam rî nam aqua latenter in navem influit, donec summergeatur. S. BONAV. in præm. relig. s. c. xx.

Ad aliorum exempla respicere: sic Sancti Antonius suavitibus, dicere solitus, Religiosum debere apud similem esse, et in unoquoque illud studiosius contemplari, quod in ipso præstantius effulserit. Certe Charilaus nobilis apud Lacedæmonas Philosophus quæsitus, quam republicam optimum esse censeret eam, respondit, in qua cives de virtute contenterent. RODRIU. p. 1, tr. c. XIII.

Considerare, quantopere Deus et Sancti nostram perfectionem desiderent: nam, ut S. Cyprianus sapienter advertit, si hominibus lætum et gloriosum est, filios habere consimiles, et tunc magis generasse delectat, si ad patrem lineamentis soboles paribus successive respondeat; quanto magis in Deo Patre lætita est, cum quis sic spiritualiter nascitur, ut actione ejus et laudibus divina generositas prædicetur? S. CYPR. in c. v, Math.

ASCETICA.

Septem fere sunt, quæ ab Asceta specialiter de Statu Religioso sunt notanda. Primum est, ut bene cognoscat, quænam requirantur ad Statum Religiosum, nimirum sequentia tria. 1. *Tria vota* Paupertatis, Castitatis, et Obedientiæ; per hæc enim homo perfecte Deo dicatur, et abdicatur propria voluntas, et libertas. 2. *Regula particularis*, sive Institutum; quæ quidem non per se requiritur (cum ad essentiam non alia pertineat regula, quam quæ in divinis præceptis, ipsiusque votis, continetur,) sed per accidens, quia Ecclesia non consuevit Statum Religiosum approbare, nisi cum tali particulari regula. 3. *Approbatio Ecclesiæ, et votorum admissio*; quia enim grave periculum immineret Ecclesiæ, si cuilibet licentia fieret novam Religionem excogitandi, idem merito a Concilio Lateranensi et Lugdunensi statutum est, ut nullus deinceps Ordo sine approbatione Ecclesiæ institueretur. BERT. v. Relig. s. 129.

Secundum est, ut bene cognoscat varios modos, quibus Deus vocare solet ad Religiosum Statum, quos quidem Sancti Bernardus, et Cassianus assignaverunt. Tres sunt vocationum ordines, et modi. Primus ex Deo est, secundus per hominem, tertius ex necessitate. Ex Deo quidem est, quoties inspiratio quædam immissa in cor nostrum, nonnumquam etiam dormientes nos, ad desiderium vite æternæ ac salutis excitat, Deum sequi, et ejus inherere præceptis compunctione saluberrima cohortatur. Quomodo B. Antonium avidum esse cognovimus. Secundus vocationis modus est, cum vel exemplis quorundam Sanctorum, vel movibus castigati, ad desiderium salutis accingimur, (quo modo duo aulici ex vita S. Antonii lecta vocati sunt.) Tertius vero vocationis modus est, qui ex necessitate descendit, cum ingruentibus repente tentationibus, quæ vel mortis pericula comminantur, vel amissione pericuntur, vel carorum morte compungunt, ad Dominum, quem sequi in rerum prosperitate contempnimus, saltem invitati requirere compellimur. (S. BERN. in centent. Cass. col. 3, c. III, iv.) De quo ultimo genere sic loquitur Cassianus: Abbatî Moysi nil defuit ad perfectæ beatitudinis meritum quod metu mortis, quæ ei propter homicidii erimina intentabatur, impulsus ad monasterium de-

currit, quia ita necessitatem conversionis arripuit, ut eam in voluntatem prompta animi virtute convertens, ad perfectionis fastigia summa pervenerit. Et Paulo nihil obfuit, quod repente cæcatus ad viam salutis velut invitatus videtur attractus, qui postea Dominum tanto animi fervore sectatus, initium necessitatis voluntaria devotione consummans, gloriosam tantis virtutibus viam incomparabili fine concludit. *Ibid.* n. 2.

Tertium est, ut solidum sciat modum inquirendi vocationem, qui quidem in sequentibus regulis consistit. 1. Non est expectanda aut expectanda revelatio, aut miracula, aliaque signa extra naturæ ordinem, quia cum Deus lumen mentis inseruerit, hoc fide adjutum sufficere poterit ad vocationem inquirendam. 2. Ut animus ad eam, quæ haberi potest maxima æqualitate componatur, solumque Dei beneplacitum in hoc negotio quæretur. 3. Ut quoniam secretum consilium secretum auditum querit, negotia, curæque seponantur, conscientiaque per confessionem purgata, meditationi, ac Sacramentorum frequentationi diligentius insistatur. 4. Ut quoniam duo sunt vocationum a Deo provenientium genera, alterum, quo voluntas vitæ religiosæ desiderio acceditur: alterum, quo ratio illuminata vaultat, ac periculum vitæ sæcularis ex una parte, ex altera vero securitatem, ac felicitatem vitæ religiosæ agnoscit, diligenter inquiretur, quo horum duorum generum quisque vocatus sit; et si quidem priori genere se quis vocatum sentiat, etsi non simpliciter necessarium sit, ut ulterior inquisitio instituat, tamen majoris securitatis gratia etiam rationis consultatio jungatur; et ab initio quidem, finis, propter quem creati sumus, ob oculos ponatur: deinde vero varii status, de quibus consultandum est, ob oculos ponantur, et quid in singulis commodi incommode reperitur, tum ex illorum tum ex nostra natura judicetur. Tum quid in morte ad iudicio extremo elegisse mallems, aut, quid alteri culpam æque nobis cognito ac amato, ac nos ipsi chari, aut cogniti sumus, suaderemus in hoc negotio, perpendatur. Tandem tota hæc electio Deo commendatur, et cum viro aliquo prudente communicetur, ejusque super ea consilium requiratur. MANUAL. SEDAL., c. XIII, p. 5.

Quartum est, ut solidum etiam sciat modum exequendi vocationem, qui quidem in quatuor potissimum industriis consistit. 1. Ut magni æstimetur beneficium vocationis ad

Religiosum Statum, quem in finem memorabilis ista Sancti Bernardi sententia proderit: Magna est super nos, magna valde misericordia Dei nostri, quos tam ineffabili Spiritus sui virtute, tam inestimabili dono gratiæ suæ eripuit a vana nostra conversatione hujus sæculi, in quo eramus aliquando sine Deo, aut certe, quod execrabilius est, contra Deum, non ignorantiam habentes, sed contemptum. Cujus vitæ, aut potius mortis (anima enim, qua peccaverit, ipsa morietur), utinam frequenter in oculis cordis nostri terra versaretur imago, quanta videlicet cæcitas, quanta perversitas illa fuerit, ut sedula meditatione pensantes misericordiæ pondus, etsi non tam perfecte, sicut est, aliquatenus tamen æstimare possemus liberatricis misericordiæ quantitatem. Jam vero si quis ex nobis diligenter considerare non negligat, non modo unde erutus, sed ubi sit constitutus, non solum quid evaserit, sed et quid acceperit; non tantum unde revocatus sit, sed etiam, quo vocatus, inveniet sine dubio cumulum hujus misericordiæ omnino mensuræ prioris excedere quantitatem. (*Serm. de ingratis*). In eundem finem non parum proderit ponderasse, quod Sancti Basilii monent, scilicet eum, qui sæculo nuntium remisit, hoc in primis cogitare debere, se jam ultra humanæ naturæ fines processisse, sequæ ipsam ei instituto tradidisse, quod sit quam maxime a corpore sejunctum, ac propterea Angelorum conversationem imitandam suscepisse: siquidem hoc angelicæ naturæ proprium est, liberum esse a vinculis terrenis, nec omnino distrahi ad ullam aliam pulchritudinem contemplandam, sed oculos in Dei vultum assidue defixos habere. (S. BASIL. f. 4.) Unde merito etiam P. Hieronymus Plautum discrimen hoc esse ait inter sæcularem, qui affectu solo relinquit omnia, et Religiosum, qui affectu, et opere omnia relinquit, quod ille quasi adverso flumine remiget, et ideo difficilior tardiusque progrediatur, gravius fatigetur, et facilius relabatur; quoniam vix ullus est, qui in ea perpetua contentione, ac lucta adversus tot difficultates et impedimenta durare possit. Iste vero quasi propitiis ventis feratur, utpote quem nihil impedit aut retardat, omnia juvant et impellunt, locus, status, socii, occupationes et studia, quibus tenetur, denique quidquid videt, vel audit. (PLAUTUS, t. III, c. XXII.) 2. Ut bona intentione amplectatur Statum Religiosum; nam, ut Sancti Augustinus sapienter dixit,

magni interest, cum aliquid boni facimus, cuius rei contemplatione faciamus; officium quippe nostrum non initio, sed sine pensandum est; ut scilicet, non tantum si bonum est, sed precipue si bonum est id, propter quod facimus, cogitemus. (S. AUG. *conc. XII, in Ps. XVIII*). 3. Ut celeriter executioni mandetur vocatio; nam, ut recte discurrit Sancti Joannes Climacus, si vocante nos terrene et mortali Rege, et in suum obsequium nos militare jubente, nihil moramur, neque occasiones quaeremus, sed omnibus dimissis illi magna alacritate pareremus; attendamus nobis ipsis, caveamusque diligenter, ne forte Regi Regum, et Domino Dominantium, et Deo Deorum, nos vocanti ad caelestem hunc ordinem, propter nostram desidiam et negligentiam obtemperare recusemus, et postmodum ante tribunal illud horrendum inexcusabiles inveniamur. (S. CLIM. *grand. I*.) Pulchre etiam Sancti Basilii, ad vitam, inquit, te vocamus, o homo, quid fugis vocationem ad honorum participationem? quid negligis donum? regnum caelorum apertum est; qui vocat, non mendax est: via facilis est: non tempore, non sumptu, non negotio opus est. Quid cunctaris? quid tergiversaris? quid jugum times, velut juvenea nondum jugum experta? bonum est, leve est, cervicem non atterit, sed glorificat. Subde indomitam cervicem, fias Christi jumentum, ne, dimisso jugo, et vitam degens liberam, feris te laniandum exponas. Gustate et videte, quoniam suavis est Dominus: dulcedinem mellis quomodo eam ignorantibus declarare possim? Gustate, et videte. (S. BASIL. *ho. LII*.) Aliam vero adhuc rationem accelerandæ executionis affert, Sancti Augustinus his verbis: Ecce indulgentiæ dator aperit tibi ostium, quid moraris? gaudere debes, si aperiret aliquando pulsanti; non pulsanti, et aperit, et foris remanes; ne ergo differas. Et iterum: De misericordiæ operibus quodam loco scriptura dicit: Ne dixeris, vade, et revertere, eras ego dabo, cum possis continuo benefacere; non enim scis, quid sequenti contingat die. Audisti præceptum non differendi, ut in alium sis misericors, et differendo, in te es crudelis; exhibe et animæ tuæ elemosynam. Non dicimus, ut in Deo des, sed non repellas manum dantis. (S. AUG. f. 19, *de Verb. Do.*) 4. Ut constanter portetur jugum Religionis semel susceptum: nam, ut Sancti Ephrem ait, si quis post reanuntiationem, et abdicatorem vitæ, in virtutis stadio

claudicare incepit, et sensim a recta via resiliere, oculosque retrorsum convertere, hic et in vita præsentis erit exemplo, et post hanc vitam regno caelorum privatus, indignum seipsum Sanctorum choro reddet. (S. EPHR. *in f. non deest eos*.) Sancti Bernardus vero ait: Qui de Monasterio ad sæculum redeunt, a Societate Angelorum separantur, et demonibus sociantur. Qui sanctam congregationem relinquunt et ad sæcularem vitam descendunt, a Societate Dei elongantur atque dominio diaboli subjunguntur. (S. BERN. *de modo bene viv.*, c. XXII.) Hinc merito Caesarius sic Monachos suos hortatus est: Quid gravius, quam ut subito eradiceris de loco, ad quem te Dominus Deus tuus vocaverat, in quo te primum illuminaverat, in quem te post mala sæculi quasi ad portum de gravi tempestate eduxerat? oblivisci subito fraternitatis, societatis, et consolationis, oblivisci loci illius, in quo primum pristinum habitum, et sæculares mores exueras? aves ipse diligunt nidus suos, amant feræ loca, in quibus nutritæ sunt, amant cubilia, et pascua, et tu intellectu præditus, ratione munitus, ita interdum alienus a ratione efficeris, ut præferas Dei beneficiis voluntates vel intentiones tuas, et separaris proprias cogitationes, quæ quamlibet ad duros labores, quamlibet ad salutis naufragia, atque animæ detrimenta te rapiant, totum hoc præ nimia cordis indignitate non sentis. (CESAR. *ho. III, ad Monach.*) Nec dicas, inquit Sancti Chrysostomi, unde nobis constare poterit, quod stabilis ille, perseverabit omnino? multi enim exciderunt. Et ego tibi respondebo: unde vero tibi constat, quod non perseverabit? multi enim sunt, qui perseveraverunt, et quidem longe plures, quam qui exciderunt. Itaque istorum gratia magis confidendum est, quam illorum metuendum. (S. CHRYS., l. III, *con. vitup. vit. mon.*)

Quintum est, ut sciat, in quo consistat verus spiritus seu perfectio Religiosi Status, nimirum in cognitione, et amore Dei; sicut enim Beatorum in caelis felicitas his duobus consummatum, ita perfectio hominum in hac vita, quæ est beatitudo inchoata, in iisdem quoque recte consistere dicitur. Id quod ipse quoque Christus indicasse videtur, dum dixit ad Apostolos: Estote perfecti, sicut et Pater vester caelestis perfectus est. (MATTH. v. 48.) id est, sicut Pater seipsum cognoscendo generat Filium, et amando eundem spirat Spiritum Sanctum, et sic quodammodo in ra-

tione Trinitatis personalis perfectus evadit; ita et homo quoque, utpote ad imaginem Dei factus, per cognitionem et amorem ejusdem Deitatis perfectus efficitur. Sicut autem duplex est amor, affectivus, quo quis gaudet de bono personæ amata; et effectivus, quo quis operatur propter beneplacitum et bonum amati; ita perfectio quoque duplicem hunc amorem includit, ut scilicet quis ex animo gaudeat Deum esse, qui est: et simul etiam in substantia, modo, et fine suorum operum solum Dei beneplacitum inquirat, id quod breviter nonnemo sequentibus duobus versibus indicavit.

Omne tulit punctum, patitur qui semper, agitur.
Quæ vult, quoque modo vult Deus et quia vult.

Quia vero ad hanc perfectionem addiscendam, et exercendam Christus nobis pro Magistro datus est, ideo recte a nonnullis Asceticis dicitur tota Religiosorum perfectio in perfecta imitatione Christi consistere. Id quod imprimis Sancti Ambrosii sequentibus verbis indicavit: Christus est finis omnium, quæ pia mente poscimus, in omnibus tibi sequendum est. Ad quem igitur contendas, nisi ad perfectionem omnem, summamque virtutum. Et ideo tibi dicit: Veni, sequere me, hoc est, ut ad consummationem virtutum pervenire merearis. Ergo qui sequitur Christum, eum pro possibilitate sua debet imitari, ut præcepta ejus secum meditetur, et divinorum exempla factorum. (S. AMBR. *in explet. tit. Psalm. XXXVIII*.) Sancti Bernardus autem id ipsum confirmans, ubi verbum, inquit, caro factum est, et habitavit in nobis, jam nobis in eo tradita est imago vitæ, et perfectionis exemplar, quod oporteat etiam corporaliter imitari, ut utraque sequentes vestigia, non ulterius cum Patriarcha Jacob altero femore claudicemus. Neque id dicemus, tanquam salvari quis vel hoc tempore nequeat, si secus egerit, sed ut gradum cognoscat proprium et locum perfectionis, ut discipulatus officium non usurpet. (S. BERN. *in hom. ecce nos*.) Nam ideo, teste Sancto Laurentio Justiniano, se voluit transformare in singulos, ut charitatis compagine singulos, reformaret in se, conformaretque sibi. Fecit se, sicut te, ut te faceret, sicut se. (S. LAUR. *Justin. fasc. 2, mor.*, c. XII.)

Sextum est, ut sciat apta et efficacia media perveniendi ad perfectionem Status Religiosi præfixam, quorum sat multa priori §,

sunt assignata, sed quæ omnia fere ad tria revocari possunt, ab ipsa Sponsa in Canticis mox ab initio assignata, dum dixit: Osculetur me osculo oris sui: quibus verbis *grande desiderium* indicavit. Trahe me: quibus verbis gratiam a Deo petivit, suamque diffidentiam in propriis viribus declaravit. Post te curremus in odorem unguentorum tuorum: quibus verbis *cooperationem* propriam insinuavit. (*Cant.* I, v. 1.) Hæc sane tria media, scilicet desiderium, oratio, cooperatio, merito funiculus triplex dici possunt, quo homo perfectissime unitur Deo, et sic religiosam perfectionem consequitur.

Septimum est, ut quoniam accedentibus ad servitum Dei, præparatio ad tentationem suadetur a Siracide, mature sibi de firmo sento prospiciat, quale quidem aptissimum a Sancto David offertur, dum ait: Scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti me. (*Ecccl.* I, v. 1.) Hoc sane scuto contra geminum exercitum, quem, teste S. Augustino, contra homines educit demon, nempe voluptatem allicientem, et tribulationem terrentem, fortissime propugnabitur, veriusque de illo, quam de Myrtilli militis scuto dici poterit:

Effugi geminum clypeo discrimen in uno.
Dum premeretque salo, dum premeretque solo.

Hinc de eodem Davide, velut viro secundum cor suum Deus dixit: Manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit eum. (*Ps.* LXXXVIII, 22).

CONCEPTUS PRÆDICABILES.

Ex occasione thematis: *Mihi mundus crucifixus est, et ego mundo*: potest ostendi, quam vere hoc religiosus quisvis dicere possit. Et 1. quidem ostendatur, quam vere vita Religiosorum crux dici queat; si enim Sanctus Augustinus de quolibet Christiano dixit: Tota vita christiani hominis, si secundum Evangelium vivat, crux est, atque martyrium; quanto magis de Religioso perfectionem Evangelii sectante id dici poterit? (*S. AUG., serm. XXXI, de Sancto.*) certe non immerito Theophylactus de illis dixit: Monachus crux omnino cognata, et familiaris est, quorum tota vita afflictio, et mortificatio, et luctus, et ignominia, et subjectio, et id genus alia, quæ crucem comitantur. (*THEOPH. orat. de cruce.*) Et P. Balthassar Alvarez dicere so-

litus erat, Religionem esse scholam, in qua scientia dicitur crucifixus faciendi. 2. Ostendatur, quam vere etiam dicatur Religiosus tribus clavibus huic cruci affixus, scilicet vel per tria vota religiosa; vel, ut S. Hieronymus explicat per humilitatem, patientiam, et obedientiam, de quibus S. Paulus ad Philippenses dixit: Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. (*H. Phil., v. 8.*) 3. Ostendatur ex conditionibus crucifixi, quam vere hoc præconium Religioso conveniat, quas quidem conditiones Cassianus sequentibus verbis expressit: Sicut crucifixus non pro animi sui motu membra sua quoquam movendi vel convertendi habet potestatem; ita et nos voluntates nostras, ac desideria non secundum id, quod nobis suave est ac delectat ad præsens, sed secundum legem Domini, quo nos illa constrinxerit, applicare debemus. Et sicut is, qui patibulo crucis suffigitur, non jam præsentia contempletur, nec de suis affectionibus cogitat, non pro die crastino sollicitudine curaque distenditur, nulla possidendi concupiscentia permovetur, nulla superbia, nulla contentione, nulla æmulatione succenditur, non de presentibus dolet injuriis, non præteritarum jam recordatur, sequæ, eum adhuc spirat corpore, cunctis elementis credit esse defunctum, illic præmitens sui cordis intuitum, quo se non dubitat illico transitorium; ita nos quoque crucifixos oportet his omnibus, id est, non solum carnalibus vitiis, verum etiam ipsis elementis mortuos esse, illic habentes oculos anime nostræ defixos, quo nos sperare debemus momentis singulis transituros. Ita Cassianus. (*CASS., l. IV, xxxiv.*) Quod totum bene agnovit S. Ignatius Lojola, hinc in præfatione veteri Constitutionum dixit: Homines mundo crucifixos, et quibus mundus ipse crucifixus sit, vitæ nostræ ratio non esse postulat. Hinc merito Gonsalvus Silveria Societatis nostræ Sacerdos dixit: Non sistam gradum, donec cum Jesu affigam cruci. Quam altus vero sit hic gradus, Christus ipse olim Rudolpho Converso Ordinis Cisterciensis ostendit, dum ei cum aliis quindecim Ordinis illius Religiosis in cruce suffixis apparuit, dixitque, hos solos ex illa Congregatione secum esse crucifixos. Vide hæc fusiussimè deducta apud Engelgrave loco citato. *ENGELGR. in festo trium Martyr. Japon., § 4.*

Ex occasione thematis: *Majorem hac dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat*

quis pro amicis suis: (*Jo. xv, 13.*) potest Religio Martyrio comparari, quia, teste Sancto Gregorio, duo sunt martyrii genera, unum in mente, alterum in mente simul et actione. Itaque Martyres esse possumus, etiamsi nullo percutientium ferro trucidemur. Mori quippe a persecute martyrium in aperto opere est, ferre vero contumelias, odientes diligere, martyrium est in occulta cogitatione. Potissimum vero probetur hæc assertio triplici ex capite. 1. *Ex forma martyrii*, quæ in eo consistit, quod, sicut in carnis martyrio persecutor Christum eripere conatur erepta fide; ita in martyrio mentis diabolus, quo nullus est immanior hostis, Christum (aliis virtutibus ereptis) eripere conatur. (*S. GREG. hom. xxxv, in Evang.*) Hinc Sanctus Augustinus ait: Contra mortifera blandimenta luetur, scientes in eo etiam quotidiana martyria Christianis deesse non posse. Si enim castitas et veritas, et justitia Christus est, sic et illæ, qui eis insidiatur, persecutor est, et ille, qui ea in aliis defendere, et in seipso custodire voluerit, Martyr est. Cum ergo Religiosus tres primarias virtutes, scilicet paupertatem, castitatem, et obedientiam, singulari studio, et fortitudine defendat, merito martyrii palma illi non negatur. (*S. AUG., l. CCL, de temp.*) Hinc de paupertate quidem dixit Sanctus Bernardus: Quid sibi vult, quod eadem promissio facta est pauperibus, et Martyribus, nisi quia vere genus martyrii est paupertas voluntaria? (*S. BERN. f. 1, de SS.*) De castitate vero S. Ambrosius ait: Non ideo laudabilis est virginitas, quia in Martyribus reperitur, sed quia ipsa Martyres facit. (*S. AMBR., lib. I, de Virg.*) De obedientia denique Sanctus Theodorus Studita, ait: Inhærere frangendæ voluntati, martyrium est. (*S. THEOD., f. 39.*) Et Sanctæ Gertrudi revelatum olim fuit, Religiosos sub una regula obedientiæ viventes Martyres annumerari, quia propriæ voluntati resistunt, et sensus mortificando a peccatis, ad quæ propendunt, abstinent, et sic se Deo offerunt in odorem suavitatis. (*LANCZ. opus. I, n. 38.*) 2. *Ex natura mortis*: quia sicut mors corporis a divitiis, amicis, et omnibus rebus mundi separata, ipsasque partes corporis sejungendo per tormenta graves cruciatus infert; ita Religiosus Status separat per tria vota ab omnibus rebus creatis, tantoque majorem cruciatum affert, quanto magis ejusmodi bona plerumque per affectum solent inhærere, et quanto seipsam quisque magis

diligit, quam bona sua. Hinc Paphnurius Abbas Tyranno varia tormenta militanti dixit: Patasne, tua hæc tormenta adeo mihi horribilia videri, ut propter ea Deum verum negandum putem? quinimo hoc scito, nostras monasticas constitutiones multo plura in se tormenta continere, quoniam in multis exercitationibus assidue tentamur. Sed Salvator noster ita nos corroborat, ut omnia perferre et superare possimus. Quare idem etiam nunc corroborabit me ad tuam hæc sævitiam superandam. (*PLATUS, l. II, c. xlii.*) 3. *Ex diuturnitate durationis*, de qua Sanctus Bernardus dixit: Genus martyrii est, spiritu facta carnis mortificare, illo nimirum, quo membra caduntur ferro, horrore quidem mitius, sed diuturnitate molestius. (*S. BERN. ser. xxx, in Cant.*) Atqui in oculis Dei, inquit Ricardus Victorinus, majoris est meriti, sæpe mortificari, quam mori. Nonne mors Martyrum tanto erat pretiosior, quanto mortem præcedens pœna productior quibus volentibus mortem, non dabatur occidi? (*RICH. VICR. in ps. cxviii.*) Qua de materia fusiussimè discurrere videri possunt Hieronymus Platus lib. II, cap. xii, et Nicolaus Lancizius *opus.* I, cap. iv.

Ex occasione thematis: *Dux fuisti in misericordia populo, quem redemisti, et portasti eum in fortitudine tua ad habitaculum sanctum tuum*: (*Exod. xv, 15.*) potest vocatio ad Religiosum statum educationi populi Israelitici ex Ægypto comparari; nam, ut recte S. Bernardus dixit, ibi populus est de Ægypto, hic homo de sæculo. Ibi prosternitur Pharo, hic diabolus: ibi subvertitur currus Pharaonis, hic carnalia desideria, quæ militant adversus animam. Illi in fluctibus, isti in fletibus; marini illi, amari isti. Puto et nunc clamitare dæmonia, si forte contingat incidere in talem animam: Fugiamus Israelæm, quia Dominus pugnat pro eo. Præcipue tamen hæc comparatio institui potest quatuor ex capitibus: 1. Ratione populi educati, scilicet Israelis, qui interpretatur videns Deum, fuit populus electus, et specialiter dilectus a Deo, quæ prærogativa multo magis conveniunt ipsis Religiosis, ut facile ostendi potest. 2. Ratione loci, ex quo sunt educati, videlicet ex Ægypto, ubi onerabantur laboribus, flagellabantur, et a cultu Dei impediabantur, quæ mundo rectius attribuuntur, ex quo educati sunt Religiosi. 3. Ratione modi educationis: scilicet in die per nubem, in nocte per ignis columnam, et per viam ma-

ris rubri, et deserti, quæ possunt explicari de Christi exemplo, utpote qui vere nubi comparari queat: de illuminatione Spiritus Sancti, qui columna ignis vocari potest: de remissione peccati per poenitentiam obtenta, quæ potest itidem per mare rubrum comparari. Et tandem per relictionem omnium rerum, quæ potest viæ per desertum attribui.

4. Ratione termini, ad quem adductus est, scilicet terram lacte et melle manantem, virisque fortissimis constantem, quæ ad puritatem vitæ, consolationum abundantiam, et fortitudinem Religiosorum trahi possunt. Videatur de hac materia fuis discurrens Hieronymus Platius libr. III, in proemio.

Ex occasione thematis: *Tollite jugum meum super vos: jugum enim meum suave est, et onus meum leve*: (MATT. II, 29.) potest qualitas Religiosi Status explicari. Et 1, ostendi, quodcum sit jugum illud, quod Christus tolli præcepit, nempe jugum crucis, de quo ipse dixit: *Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me*. (MATT. XXVI, 2.) Ostendatur cur jugum dicatur, quia scilicet non solus Religiosus id portat, sed Christus cum ipso, utpote exemplum præbens, ut, quemadmodum ipse fecit, ita et Religiosus faciat. 3. Ostendatur, quomodo sit *jugum suave, et onus leve*, tum propter gratiam vocationis, tum propter consolationum abundantiam, tum propter centuplicem promissionem. Quæ omnia fuis apud Platium I, III, c. IV, VII, XII, et aliis videri possunt.

Ex occasione thematis: *Beati, qui habitant in domo tua, Domine in sæcula sæculorum laudabunt te*: (Ps. LXXXIII, v. 5.) potest Religiosus Status cum Paradiso cælesti comparari. 1. Quia sicut in cælo nulla est divitiarum, voluptatum carnalis, proprie voluntatis appetitio; ita nec in Religioso statu. 2. Quia sicut in cælo nihil aliud agunt, nisi ut Deum laudent: ita et in Religione hoc solum agitur, utpote in qua omnia ad laudem Dei referuntur; sic enim, ut ait Sanct. Augustinus, laudas Deum, cum agis negotium: laudas, cum cibum et potum capis: laudas, cum in lecto requiescis: laudas, cum dormis. (S. AUG. in ps. CXLVI.) 3. Quia sicut in cælo summa est tranquillitas et felicitas, eo quod in uno, eoque summo bono delectentur beati, ita summa quoque eorumdem est felicitas. Quæ omnia fuis apud Platium I, III, c. XV, videri possunt.

Ex occasione thematis: *O quam bonum,*

et jucundum est habitare fratres in unum: (Ps. CXXXI, 1.) possunt explicari utilitates, quæ ex Religiosorum unitate percipiuntur, quæque a Siracide jam pridem indicatæ sunt, dum dixit: *Melius est duos esse simul, quam unum; habent enim emolumentum societatis suæ; si unus ceciderit, ab altero suscietur*. (EccL. IV.) Quibus verbis primus fructus indicatur, scilicet quod a se mutuo sublevantur et erigantur, partim precibus, partim adhortationibus, partim exemplis. Unde mox addit: *Væ soli, quia cum ceciderit, non habet sublevantem se*. Alter fructus indicatur his verbis: *Et si dormierint duo, jovebuntur mutuo: unus quomodo calefiet?* nimirum sicut carbo junctus aliis ardentibus carbonibus sponte inardescit, ita idem tepido Religioso evenit, si ferventibus jungatur. Tertius indicatur sequentibus verbis: *Et si quispiam prævaluerit, duo resistent ei*; nam, ut S. Bernardus ait, in Religione tot sunt auxiliarii, quot socii, et tales, qui dicere possunt cum Apostolo: *Quia non ignoramus astutias inimici*. Congregatio enim pro fortitudine sua terribilis, ut castrorum acies ordinata. Quæ fuis deducta videri possunt apud Platium I, I, c. XXIX.

MICELLANEA.

QUALITAS. — Sanctus Climacus Monasterium appellat salutarem fullonum officinam, in qua dum Monachus contumeliis, et ignominiiis, et fratrum vexationibus extenditur, atque intellectualiter pulsatur, fortassis etiam sensibilibus, calcibusque tunditur et conculcatur, sordes, quæ animæ vestes commaculaverant, diluuntur. S. JOANN. CLIMAC. gr. 28.

Pambo Abbas, dicebat, Religiosum debere esse similem corpori mortuo, quod neque sensum, nec voluntatem habet: aut qualis baculus in manu senis, qui eo ad arbitrium utitur. *In vitis PP.*

S. Laurentius Patriarcha Venetus adolescentem nobilem ex Monasterio domum remisit, hæc solum de causa, quod fratrum consilio et persuasionem vitam monasticam fuisset amplexus. Causam vero sciscitanti dixit, Religiosis propositum, a Spiritu Sancto esse debere, non ab humana suadela. *Serius in vitis PP.*

Quidam dicebat tunc Religiosum vocationi suæ satisfactorum, si tria Sanctorum servaverit, scilicet spernere mundum, spernere

neminem, spernere sperni. ENGELGR. de com. Confess. in ex.

Alius dicebat tria Religiosum ad Monasterium afferre debere. *Dorsum asininum*, ut omnia portet. *Os porcinum*, ut omnia, quæ apponuntur, comedat. *Cor columbinum*, quod nullam amaritudinem habeat. *Ibid.*

Cassianus dicere solebat neminem posse esse verum Religiosum, nisi surdus, mutus, et cæcus fuerit; hæc enim esse victoriam, quæ vincit mundum. *Ibid.*

Character veri Religiosi est altitudo quædam animi, qui super omnia quæ in hoc mundo sunt, erectus, omnia quasi subter se habet, omnia despiciit, ac pro nihilo ducit, ac non modo ea non querit, ut mundani, sed etiam oblata, et ultro affluentia, ut lutum et stercus abominatur. PLATIUS, I, II, c. VI.

Sicut duplex est hominis perfectio, essentialis una, quæ hominem completum efficit, et accidentaliter altera, quæ etiam venustatem, et speciem addit, ut si homo non integrum dumtaxat corpus, sed etiam venustum habeat; ita duplex etiam Christiani perfectio, quarum prior et quodammodo essentialis in plena mandatorum observatione consistit, posterior vero etiam observationem consiliorum superaddit, et talis est, ut aspicientes perinde, ac vultus formosus in amorem rapiat. *Idem*, I, II, c. X.

S. Bernardus pulchre explicat perfectionem ad Religiosum requisitam, dum ait: Unitas spiritus cum Deo homini sursum cor habenti, proficientis in Deum voluntatis est perfectio, cum jam non modo vult, quod Deus vult, sed sic est non tantum affectus, sed in affectu perfectus, ut non possit velle, nisi quod Deus vult. Velle enim quod Deus vult, hoc est jam similem Deo esse: non posse autem velle, nisi quod Deus vult; hoc est jam esse, quod Deus est, cui velle et esse idipsum est. S. BERN. serm. ad FF. de morte Dei.

ÆQUITAS. — Fr. Ægydius, cum aliquando ex litterato quævisset, num crederet magna esse præmia, quæ præparavit Deus diligentibus se, et is affirmasset, subjicit Ægydius: Atqui ego ostendam, te non credere. Quantum valent possessiones tuæ? Mille aureos, ait ille. Si hos ergo, ait ille, sic collocare posses, ut centum mille subito efficerent, nonne statim eos exponeres? ergo cum non exponas, manifeste apparet, te non habere

fidem Christo promissam. PLATIUS, I, III, c. XXXVIII.

Recte quidam de mundo cecinit:

Mundus non mundus qui mundos palliat: ergo
Qui manet in mundo, quomodo mundus erit?

UTILITAS. — Fuit quidam magnus inter prævidentes; hic affirmabat, dicens: quia virtutem, quam vidi stare super baptisma, vidi etiam super vestimentum Monachi, quædo accepit habitum spiritualem. *Vit. PP.* I, VI, lib. 1, n. 5.

Cum Sanct. Gertrudis se ad iter aliquod, licet viribus corporis destituta obtulisset, Christus de Cruce in amplexus ejus demittens, dixit: Bene venias mihi, carissima, vulnere meorum emplastrum lenissimum, omniumque dolorum meorum levamen suavissimum. In quibus verbis intellexit, quod quando aliquis offert integram voluntatem suam ad omne beneplacitum Dei, hoc Dominus tali modo acceptat, quasi homo ille tempore passionis ejus omnibus vulnibus lenissima adhibuisset emplastra. L. III, fin. c.

Sanct. Anselmus ait: Si illi tantam a Deo gratiam sperare possunt, qui divitias suas velut fructus Deo consecrant, quantam merebuntur ii, qui etiam seipos velut arborem eidem offerunt quemadmodum Religiosi faciunt. S. ANS., I, de mil.

Christus quondam Sanct. Catharine Senensi dixit: Ego nunquam in me vere sperantibus in aliquo deficio, sed gratiose provideo. Et unde procedit, quod homo quandoque stans in deliciis cum panis multis, et in magna cura proprii corporis, habendo quotidie cibaria delicata, continue tamen est infirmitate gravatus. Postquam autem amore mei se contempsit, et amplexatus est voluntariam paupertatem, unico sibi vestimento reservato ad cooperiendam corporis nuditatem, ipse idem efficitur corpore fortis atque sanus; et non videtur, quod aliquid ei noceat, neque consequitur, quod illi corpori suo detrimentum aliquod inferant frigora, sive calores, vel alia cibaria grossa. Totum hæc a providentia mea procedit, quia de illo curam habere cœpi, qui mihi de se totaliter curam commisit, omnino derelinquendo semetipsum. Ergo, dilectissima filia, vides aperte, in quanta requie consistant hi perambules pauperuli mei. LANCZ. opus. I, n. 139.

DIGNITAS. — Sanct. Theresia dicebat: Vita boni Religiosi, et ejus, qui vult esse strictus

amicus Dei, est longum Martyrium. S. TER. *in itin. perf.*, c. XII.

S. Agnes dixit S. Birgittæ: Martyrii genus est, delicias habere, et delicias non uti. L. IV, Rev. c. XVII.

S. Julianus, postquam cum Basilissa virginitatem illibatam servare decrevit, vidit inter cœtera cum sponsa allatum a duobus Angelis librum argenteum, et in eo aureis litteris exaratam hanc sententiam: Quisquis mei desiderio mundum contempserit, iis annumerabitur, qui cum mulieribus non sunt coinquinati. LANCIZ. *opusc.* I, n. 93.

S. Gregorius Nazianzenus de religiosis Ordinibus dicit: Omnes sunt terrestris cœlum, omnes sunt gregis Domini primitiæ, columnæ et coronæ fidei, pretiosæ margaritæ, templi illius lapides, cuius fundamentum et lapis angularis est Christus. S. GREG. *erat. ult. in Jul.*

B. Laurentius Justinianus ait: Omnes sunt terra sancta, in quibus puritatis custoditur candor, et quantum fas est, cœlestis vite præferuntur insignia. S. LAUR. *Iust. ser. de S. Hugon.*

Jordanus Generalis Magister Ordinis S. Dominici dicere solebat, Religiosos esse velut cubicularios supremi Regis, qui ab eo intime, ac familiarissime adhibentur; sæculares autem servire velut in coquina, aliisque vilibus ministeriis. PLATUS, l. III, c. XXXVIII.

Fr. Ægidius Franciscanus aliquando interrogatus, quid de religiosis Familiis sentiret, respondit, curiam esse magni Regis, in quam ingredi cuivis datum est, et nullius reputatur artis; at non ita bene, et convenienter in ea conversari. BEIRLINCK. *er. Relig.* fog. 162.

AXIOMATA.

Servire Deo, regnare est. ANONYM.

Pauca scribere, pauca legere, et multa facere, officium est veri Religiosi. HUGO ROT. *in via Reg.*

Summa Religiosi perfectio est, communia quæque Religionis officia perfecte obire. *Ibid.*

Non habitus, et tonsura, sed vita religiosa facit Monachum. TH. KEP., l. I, c. XVII.

Monachus extra Monasterium, et piscis extra fluvium, uterque tendit ad interitum.

AUCTORES.

S. Joannes Chrysostomus lib. tribus contra vituperatores vitæ Monasticæ.

S. Thomas opusc. 19, contra impugnantes Religionem.

Joannes Cassian. de Instit. Cœnobiolorum.

B. Albertus Magnus in defensorio Mendicantium.

Hieronymus Platus de bono status Religiosi.

Nicolaus Lancizius opusc. 1.

Laurentius Beyrincek in Theatro vitæ humanæ. V. Religio, et Religiosus.

Robertus Bellarminus lib. II, contrav.

Manuale Sodalitatis B. V., c. XIII, part. 4 et seqq.

Henricus Engelgrave in cœlo Empyr. de communi Confess.

RESIGNATIO IN DIVINAM VOLUNTATEM.

QUOAD ESSENTIAM

DEFINITIO. — Est actus charitatis divinæ, quo homo suam voluntatem cum divina in omnibus conformat.

DIVISIO. — Dividitur a Thoma Kempensi in *perfectam*, et *imperfectam*, dum ait: Quidam se resignant, sed cum aliqua exceptione: non enim plene Deo confidunt, ideo sibi providere satagunt. Quidam etiam primo totum offerunt, sed postea tentatione pulsati ad propria redeunt, ideo minime in virtute proficiunt. Hi ad veram cordis libertatem, et jucundæ familiaritatis meæ gratiam non pertingunt, nisi integra resignatione, et quotidiana sui immolatione prius facta, sine qua non stat, nec stabit unio fructiva. L. III, c. III, § 2.

ACTUS. — Omnia, quæ accidunt, divina voluntati adscribere, exemplo Josephi Patriarchæ fratribus dicens: Non vestro consilio, sed Dei voluntate huc missus sum. (*Gen. xlvj, 8.*) Et Jobi dicens: Dominus dedit, Dominus abstulit: sicut Domino placuit, ita factum est. *JOB. I, 21.*

Voluntatem Dei in omnibus ut justam agnoscere ac venerari, exemplo S. Davidis dicens: Justus est Dominus in omnibus visis suis, et sanctus in omnibus operibus suis. (*Ps. cxlvj, 17.*) nam, ut recte S. Augustinus ait, potest Deus aliquos sine homi-

meritis liberare, quia bonus est; non potest autem quemquam sine malis meritis damnare, quia justus est. Unde recte infert S. Gregorius, rationem de occulto Dei consilio querere nihil aliud esse, quam contra consilium ejus superbiere. Lib. III, *concr. Ju.*, c. XVIII.

Omnia ad divinæ voluntatis nutum facere velle, et ideo nihil ordini, nisi eadem prius explorata, exemplo S. Pauli dicens: Domine, quid me vis facere? (*Act. ix, 6.*) ne cum Israelis Principibus decipiatur, si os Domini prius non interrogemus. *JOSUB, I, IX, 19.*

Adversa, quæ accidunt, generoso silentio concoquere, exemplo Davidis dicens: Obmutui, et non aperui os meum, quoniam tu fecisti. (*Ps. xxviii, 1c.*) Hic enim, teste Boetio, quidquid citra spem videas geri, rebus quidem rectus ordo est, opinioni vero tuæ perversa confusio. *BOETH., I, IV, de imit.*, c. XVI, § 2.

In beneplacito Dei solo super omnia delectari exemplo Sanctorum, qui magis de executione voluntatis divinæ, quam de sua gloria lætantur. Quo sensu etiam pius Asceta dixit: Devotus homo, ubique secum fert consolatorem suum Jesum, et dicit ad eum: Adesto mihi Domine Jesu, in omni loco, et tempore. Hæc mihi sit consolatio, libenter velle carere omni humano solatio. Et si tua defuerit consolatio, sit mihi tua voluntas et justa probatio pro summo solatio. L. III *de imit.*, c. XVI.

GRADUS. — Primus est, voluntatem Dei in rebus præceptis accurate exequi, et quæcumque his adversa peccata studiose devitare, exemplo S. Davidis de seipso fatentis: Iniquos odio habui, legem autem tuam dilexi. (*Psal. cxviii, 133.*) Hinc et Apostolus Thessalonicensis scripsit: Hæc est voluntas Dei, sanctificatio vestra, ut abstineatis vos a fornicatione, etc. *Thess. IV, 3.*

Secundus est, voluntatem, seu beneplacitum Dei etiam in consiliis Evangelicis arripendis exequi, exemplo Apostolorum aliorumque tot millium Religiosorum.

Tertius est, etiam in aliis materiis et actionibus ea quæ Deo magis placent, eligere, et summo studio perficere, exemplo S. Theresiæ, quæ, ut magis Deo placeret ad ea, quæ perfectiora judicaret, eligenda volo se adstrinxit. Quos omnes tres gradus Apostolus Romanis olim suscit, dum dixit: Obsecro vos, fratres, per misericordiam Dei, ut exhi-

beatius membra vestra hostiam viventem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vestrum. *Rom. xii, 1.*

EX S. SCRIPTURA.

QUALITAS. — Benefaciat vobis Deus, et det vobis cor omnibus, ut colatis eum, et faciatis ejus voluntatem corde magno, et animo volenti. II. *MATTH. I, 2.*

Meus cibus est, ut faciam voluntatem ejus, qui misit me, ut perficiam opus ejus. *JOAN. IV, 34.*

Descendi de cœlo, non ut faciam voluntatem meam, sed ejus, qui misit me. *JOAN. VI, 37.*

Nolite conformari huic sæculo, sed reformamini in novitate sensus vestri, ut probetis, quæ sit voluntas Dei bona, beneplacens et perfecta. *xii, 2.*

Nolite fieri imprudentes, sed intelligentes, quæ sit voluntas Dei. *EPHES. V, 17.*

Ut filii lucis ambulate, probantes, quid sit beneplacitum Deum, et nolite communicare operibus infructuosius tenebrarum. *Ibid. viii.*

Christo passo in carne, et vos eadem cogitatione armamini, quia qui passus est in carne, desit a peccatis: ut jam non desideris hominum, sed voluntati Dei, quod reliquum est, in carne vivat temporis.

Dominus Deus aperuit mihi aurem, ego autem non contradico, retrorsum non abii. *I. Petr. IV, 1.*

Ubi erat impetus spiritus (id est, Spiritus Sancti inspiratio) illic gradiebantur (animalia scilicet ab Ezechiele visa) nec revertentur, cum ambularent. *Ezech. I, 12.*

Pater, si vis, transfer calicem istum a me; verumtamen non mea, sed tua voluntas fiat. *Luc. xxii, 42.*

In capite libri scriptum est de me, ut faciam, Deus, voluntatem tuam: tunc dixi: Ecce venio. *Psal. xxxiii, 5.*

Non cessamus pro vobis orantes, et postulantes, ut impleamini agnitione voluntatis ejus, in omni sapientia et intellectu spiritali, ut ambuletis digne Deo per omnia placentes, in omni opere bono fructificantes, et crescentes in scientia Dei. *Coloss. I, 9.*

NECESSITAS. — Non omnis, qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum cœlorum, sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in cœlis est, ipse intrabit in regnum cœlorum. *MATTH. VII, 21.*